

Projekt

**UCHWAŁA NR XLI/.../22
RADY GMINY GORZYCE**

z dnia 15 czerwca 2022 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Olza

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.) uchwala się, co następuje:

- § 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Olza, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Traci moc Uchwała Nr XLV/399/14 Rady Gminy Gorzyce z dnia 30 października 2014 r.
- § 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gorzyce.
- § 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Gorzyce

Piotr Wawrzyczny

Plan Odnowy Miejscowości **Olza** na lata 2022-2029

Czerwiec 2022 r.

Spis treści

I. WSTĘP	2
II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI	2
Olza	6
Demografia	9
III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW	12
Infrastruktura	12
Obiekty zabytkowe	12
Oświata	16
Uwarunkowania gospodarcze	17
Skomunikowanie miejscowości	18
Sport, turystyka i rekreacja	19
Społeczność	20
Przyroda	22
IV. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON (ANALIZA SWOT)	23
V. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ	26

I. WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Jest dokumentem określającym strategię działań w sferze społeczno-gospodarczej na lata 2022-2029. Opracowanie dokumentu strategicznego, jakim jest Plan Odnowy Miejscowości Olza to kolejny etap starań o stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju, stanowić będzie małą strategię działania sołectwa Olza. Opracowany Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem otwartym, a zapisane w nim zadania będą aktualizowane stosownie do zmieniających się uwarunkowań wewnętrznych jak i zewnętrznych, pojawiających się nowych możliwości oraz zmiany hierarchii priorytetów. Plan Odnowy Miejscowości Olza poprzez realizację wskazanych w nim przedsięwzięć przyczyni się do podniesienia standardu życia jej mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności całej miejscowości. Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie i solidarna postawa mieszkańców. Plan Odnowy Miejscowości zawiera działania długofalowe, określone w horyzoncie czasowym na lata 2022 – 2029. Określa najważniejsze działania, które pomogą rozwiązać problemy, pokonać bariery i osiągnąć stawiane cele.

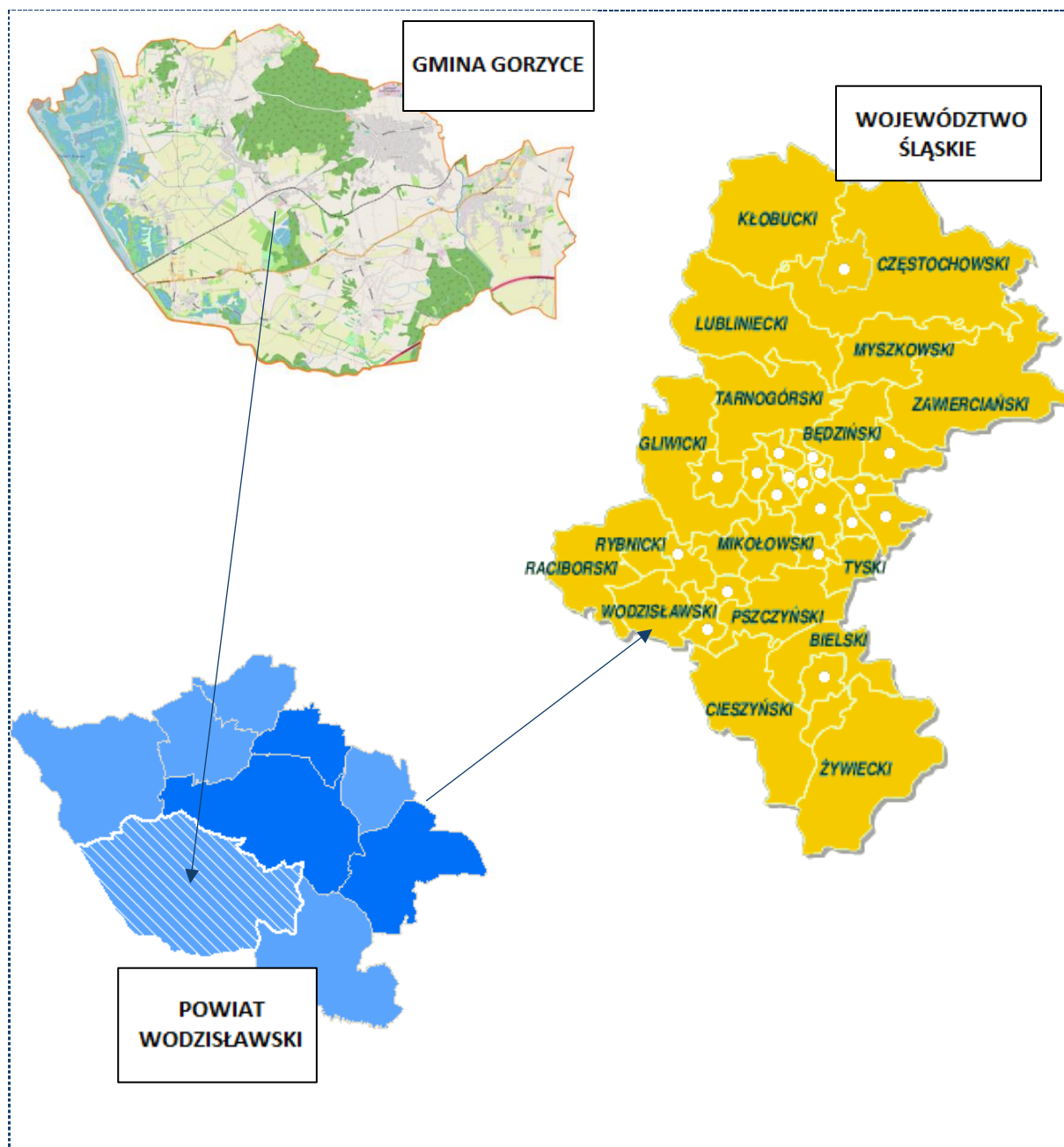
Niniejsze opracowanie zawiera zgodne z wytycznymi niezbędne elementy takie jak :

- charakterystykę miejscowości, w której będzie realizowana operacja,
- inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości,
- ocena mocnych i słabych stron miejscowości w której będzie realizowana operacja,
- opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

Olza to wieś wiejska położona w Gminie Gorzyce w województwie śląskim w pobliżu Bramy Morawskiej oraz miejsca zwanego Trójkątem Trzech Republik, w którym łączą się dwie rzeki Olza i Odra. Te właśnie informacje dają nam najlepsze z możliwych wyobrażenie o umiejscowieniu Gminy Gorzyce wraz z sołectwem Olza. Mieszkańcy tego regionu z całą pewnością mogą powiedzieć, że mieszkają u wylotu „Bramy Morawskiej”, w miejscu, w którym Olza wpada do Odry.

Miejscowość **OLZA** znajduje się w Gminie Gorzyce, zlokalizowanej w południowej części województwa śląskiego przy granicy z Republiką Czeską, w powiecie wodzisławskim. Gmina posiada dogodne położenie w stosunku do dużych ośrodków centrogennych – Wodzisławia Śląskiego, Rybnika, Raciborza, Jastrzębia Zdroju, a także miast aglomeracji śląskiej.

Rysunek nr 1. Lokalizacja Gminy Gorzyce na tle Województwa Śląskiego i Powiatu Wodzisławskiego
Źródło: opracowanie własne

W skład Gminy Gorzyce wchodzi dwanaście sołectw:

<i>Sołectwa Gminy Gorzyce</i>	<i>Bęlsznica</i>	<i>Gorzyczki</i>	<i>Rogów</i>
	<i>Bluszczów</i>	<i>Odra</i>	<i>Turza Śląska</i>
	<i>Czyżowice</i>	<i>Olza</i>	<i>Uchylsko</i>
	<i>Gorzyce</i>	<i>Osiny</i>	<i>Kolonia Fryderyk</i>

Miejscowość Olza położona jest na trasie do byłego przejścia granicznego w Chatupkach. Charakterystycznym i bardzo ciekawym miejscem jest połączenie dwóch rzek Olzy i Odry. W Olzie znajdują się ośrodki rekreacyjno-wypoczynkowe i duże pole namiotowe. Olza jest jednym z mniejszych sołectw w gminie, które odznacza się znakomitymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi. Jest rajem dla wędkarzy i amatorów sportów wodnych.

Rysunek 2. Lokalizacja sołectwa Olza

Źródło: www.gorzyce.pl

Zdjęcie 1. Tereny rekreacyjne w Olzie

Źródło - opracowanie własne

W niedalekim sąsiedztwie znajdują się graniczne meandry Odry – nieznana perełka śląskiej przyrody. Nieuregulowane odcinki wielkich rzek, które swobodnie, bez ingerencji człowieka, kształtują własne koryta, stanowią pod względem przyrodniczym i krajobrazowym coraz większą rzadkość. Na tym tle odcinek Odry w województwie śląskim, tworzący granicę państwową między Polską a Republiką Czeską, stanowi prawdziwy unikat. W szerokiej dolinie rzeki między przejściem granicznym Chałupki – Bogumin a ujściem Olzy, można zaobserwować swobodnie przemieszczającą się w zakolach rzekę z zanikającymi bocznymi odnogami, wyspami, wyrwami brzegowymi i łachami piasku.

Zdjęcie 2. Połączenie rzeki Olzy i Odry

Źródło: opracowanie własne

Olza

Nazwa miejscowości /Olsa 1421, Olse 1435, Olza 1486, Oldsa 1531, Olssa 1603, Ollsa 1745, Olsau 1845/ pochodzi od nazwy przepływającej tu rzeki Olzy, która wypływa ze źródeł Beskidu pod Ochodzitą w Okolicy Koniakowa. Po 94 km swego biegu, rzeka ta łączy się pod wsią Olza z rzeką Odrą. Nazwa rzeki sięga pradawnych czasów i jest prawdopodobnie pochodzenia celtyckiego. Pierwotnie pisano i wymieniano nazwę tej rzeki "Oldza" i tak też jest pisana w starych siedemnastowiecznych metrykach rogowskich. Językoznawcy wywodzą tę nazwę od jeszcze starszego brzmienia "Oludza".

Olza to miejscowość leżąca na szerokiej, żyznej równinie nadrzecznej Doliny Nadodrzańskiej, w miejscu ujścia rzeki Olzy do Odry. Z wioski tej rozciąga się wspaniały widok przez równinę dawnego "stawu olzańskiego", na lesiste wzgórza ciągnące się od wsi Rogów do Bełżnicy. Wzgórza te położone są prawie 100 m powyżej koryta rzeki Olzy. Pierwsze ślady bytności człowieka na tej ziemi datuje się na okres późniejszej epoki kamiennej /neolitu, 4000

Zdjęcie 3. Historyczna kładka na rzece Olzie
Źródło: www.gorzyce.pl

- 1800 lat p.n.e./. Świadczą o tym znaleziska siekierok i toporków kamiennych. Z późniejszych epok pochodzi odkryte w starym korycie Odry brązowe wiadro Orzyskie /pierwsza połowa pierwszego tysiąclecia n.e./.

Pierwsza datowana wzmianka o Olzie pochodzi z ok. r. 1239. Jest ona wymieniana wśród 50 miejscowości ziemi raciborskiej, które oddawały dziesięcinę kolegiacie św. Krzyża w Opolu, którą ufundował biskup wrocławski Tomasz I w latach 1232 - 1239. Następną wzmianką pochodzi z roku 1435 dotyczy nadania rycerzowi Bielikowi z Bogumina Olzy przez księcia raciborskiego. Darczyńca zastrzegł sobie prawo do polowania we wielkim lesie /in magna silwa/ rozciągającym się na całej Nizinie Nadodrzańskiej i przylegającym aż do Olzy. Puszcę tę porastały dęby i buki. W roku 1482 Hanusz Młodszy, kolejny książę raciborski oznajmił, że sprzedaje swój majorat bogumiński ze wsią Zabełków, Olza, Odra. Janowi Burzejowi z Klwowa z wszelkimi prawami. Wkrótce majorat bogumiński lennym prawem wrócił do księcia Hanusza Raciborskiego, który ten majątek w roku 1486 sprzedał Sobkowi Bielikowi z Kornicy. Ale już w roku 1492 Bielik z Kornicy odstępuje z powrotem te dobra bogumińskie księciu Hanuszowi. Od niego odziedziczył te dobra jego syn, książę Walentyn Raciborski. W roku 1521

książę raciborski Walentyn sprzedaje swój zamek bogumiński razem z miastem i wsiami Olza, Odra, Zabełków, Gorzyce Bełsznica, księciu Janowi Opolskiemu. Wydierżawia dobra Jerzemu Brandenburskiemu. Jego potomkowie utrzymali dzierżawę aż do roku 1620. Było to związane z nadaniem przez cesarza majoratu bogumińskiego Łazarzowi z Donnersmarcku. Donnersmarckowie utrzymali te dobra do czasów pruskich. Po ostatecznym ustaleniu granicy prusko-austriackiej protestanczy Donnersmarckowie odsprzedali Bogumin i pozostałe po stronie austriackiej posiadłości Austriakom, zatrzymując Olzę, Odrę, Gorzyce, Bełsznicę leżące po stronie pruskiej. Pruską część majątku bogumińskiego zatrzymali Donnersmarckowie do roku 1802, aż do nabycia jej przez księcia Lichnowski. Następnie Lichnowski odsprzedał te dobra /Zabełków, zamek bogumiński z Czałupkami, Odrą, Olzą, Bełsznicą i Gorzycami / już w roku 1813 niejakiemu Forsterowi by w 1817 roku trafiły w ręce barona von Gruttschreiber, który podzielił te dobra. Posiadłości po lewej stronie Odry: Zabełków i Chałupki z zamkiem sprzedał w roku 1819 "oberamtmanowi" Diettrickowi, ten z kolei w roku 1844 baronowi Rothschildowi. Posiadłości po prawej stronie Odry: Gorzyce, Olzę, Odrę i Bełsznicę Gruttschreiber sprzedał w roku 1828 właścicielowi dóbr rycerskich von Wallhofen, od którego je w roku 1839 nabył hrabia von Arco. W posiadaniu tej rodziny majątek Odra, Bełsznica, itd pozostał do lat 90 - tych wieku XIX czyli najdłużej. Następnie dobra te stały się własnością hrabiego Oppersdorffa, a od roku 1900 bankiera berlińskiego von Friedlander - Fuld. Tu pojawia się wątek Polski. Spadkobiercy tego kapitalisty wydierżawili dobra w okresie międzywojennym "Rybnickiemu Zjednoczeniu Węglowemu", a w Polsce Ludowej po II wojnie światowej majątki te upaństwowiono. Po tamtych czasach niewiele w Olzie pozostało.

Warto tutaj wspomnieć jeszcze kilka nazwisk mieszkańców Olzy z tamtych lat. I tak: w roku 1842 sołtysem dziedzicznym wsi był "Hiltawski Erbrichter aus Olsau", a ławnikami byli wówczas Karol Kucza i Franc Siedlaczek. W roku następnym był również ławnikiem Tomasz Cielepa. W roku 1847 w dokumentach przewijają się takie nazwiska jak Maciej Śmiałek i Tomasz Warzeszka, a na krótko przed I-szą wojną światową naczelnikiem w Olzie był Krakówka. Należy również pamiętać o epizodzie III Powstania Śląskiego 1921 r., walkach w Olzie i okolicy o przyłączenie do Polski.

Dużą rolę w życiu wsi odgrywa kościół katolicki. W 1668 roku w aktach kościelnych Bogumina zanotowano, że parafianie z Olzy, Łazisk i Godowa zbudowali własnym wysiłkiem i kosztem kaplicę św. Jana przy bogumińskim kościele. Pierwsza wzmianka pochodzi z roku 1787. Wówczas to Olza została włączona do parafii Gorzyce, przedtem należała do parafii bogumińskiej. Kościół w Olzie istnieje od niedawna. Został zbudowany w latach 1932-1935. W tym też roku poświęcono 4 dzwony. Kościół jest pod wezwaniem Matki Boskiej Królowej Pokoju.

Ważną rolę w życiu kulturalnym Olzy odgrywa również chór "Słowik nad Olzą", który ma ponad 100 - letnią tradycję. W lutym 1920 roku powstał zespół śpiewaczy liczący 50 chórzystów. 1920, kiedy to w miesiącu lutym zrodził się zespół z pięćdziesięcioma członkami. W roku 1921 chór zmienia nazwę na "Jedność", a w roku 1931 - na "Moniuszko". W tym też roku powstaje drugi chór, tym razem męski. Przybiera nazwę "Echo nad Odrą". Różne były koleje losu tych chórów; chór mieszany "Moniuszko", który z przerwami w swej działalności dotrwał do roku 1987, wraca do pierwotnej nazwy "Słowik nad Olzą" i pod tą nazwą funkcjonuje do dnia dzisiejszego.

Opisując historię Olzy, należy jeszcze wspomnieć kilka faktów i zdarzeń mających wpływ na życie tutejszej ludności. Lata 1884 - 1886 to okres budowy kolei żelaznej biegnącej przez Olzę, a łączącej stację kolejową Wodzisław Śl. ze stacjami Chałupki - Bogumin. Uruchomienie tak ważnego szlaku stało się dużym udogodnieniem ułatwiającym podróżowanie mieszkańcom Olzy.

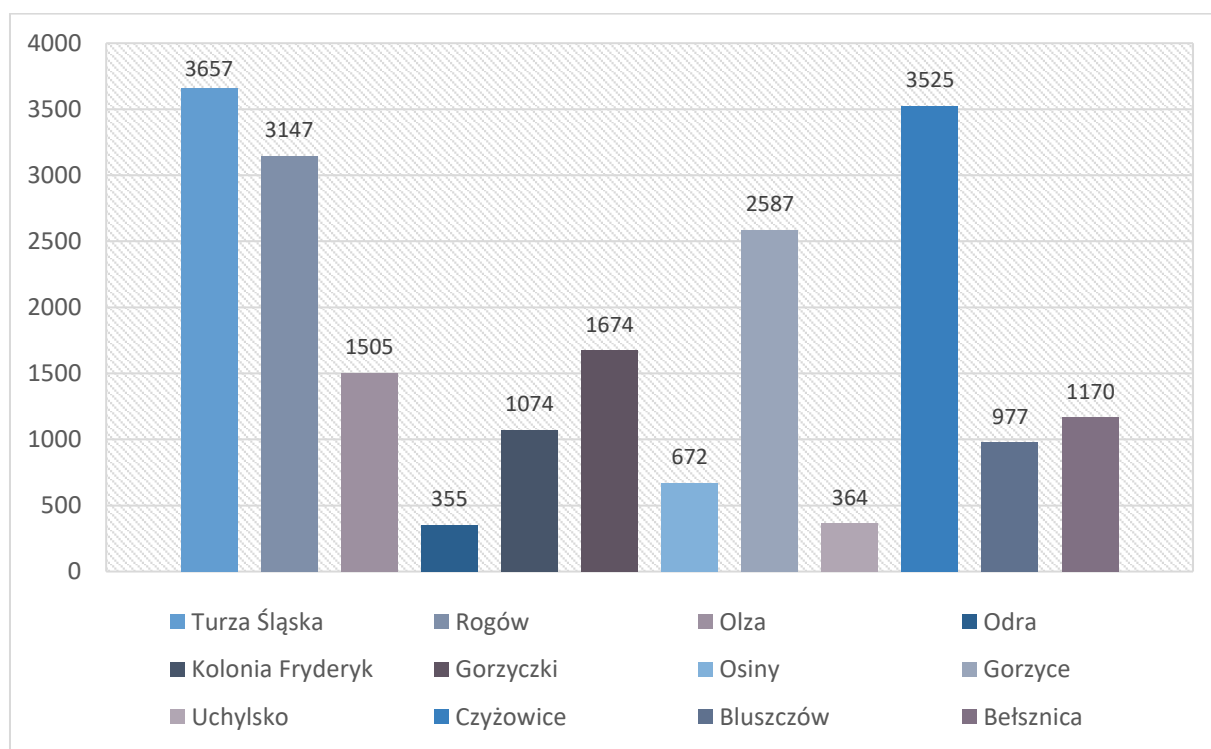
Drugim szlakiem kolejowym jest połączenie stacji kolejowej Olza przez Odrę, Bluszczów do Brzezia, a stamtąd do Markowic Raciborskich. Kolej tę budowano w kilku etapach: Olza - Bluszczów w roku 1914, Bluszczów - Brzezie w latach 1924 - 26, a po II wojnie światowej - z Brzezia do Markowic Raciborskich. Obecnie szlak ten jest nieczynny. W roku 1984 trakt kolejowy Wodzisław Śl. - Chałupki został zelektryfikowany.

W latach 1922 - 1938 Olza położona była w tzw. "Trójkącie" trzech granic Republiki Polskiej, Niemieckiej i Czechosłowackiej. Odbываły się tutaj liczne zloty i biwaki. 21 kwietnia 1945 roku zakończyły się działania wojenne Olzy, która była zniszczona w 80 %. Podczas działań II wojny światowej zginęło 15 osób. Zniszczeniu uległy również obydwa mosty, kolejowy jak i drogowy. 28 maja 1948 roku odbyło się w Olzie poświęcenie i otwarcie nowo wybudowanego mostu kolejowego na Odrze. Most ma długość 127 m, a budowano go 14 miesięcy.

Na koniec opisu historii Olzy, należy wspomnieć o powodzi stulecia w 1997 r. w wyniku której cała miejscowość została zalana. Dziś Olza szczyci się nazwą „Piękna wieś województwa śląskiego” i jest naprawdę piękna.

Demografia

Według ewidencji UG Gorzyce na terenie gminy mieszka 20 707 osób (stan na 31.03.2022 r.), w tym najwięcej osób zamieszkuje sołectwa **Czyżowice (3525 osób)**, **Turza Śląska (3657 osób)** i **Rogów (3147 osób)**, natomiast stan ludności miejscowości **Olza** liczy 1505 osób. W porównaniu do ogólnej liczby mieszkańców gminy 20 707 - stanowi to 7,27 % ogółu. Struktura demograficzna kształtuje się następująco:

Wykres 1. Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Gorzyce (stan na dzień 31.03.2022 r.)

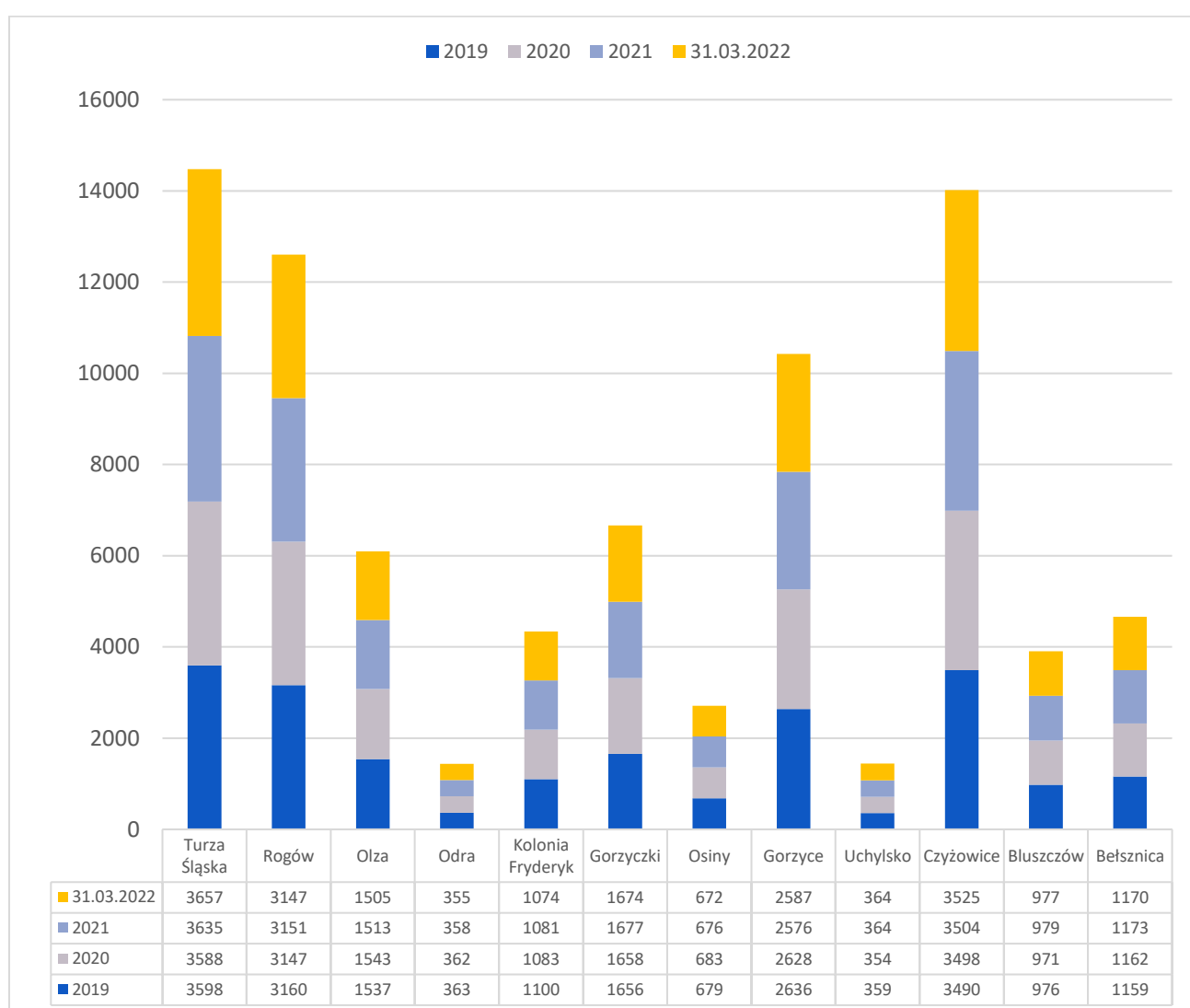
Źródło: UG Gorzyce - opracowanie własne

SOŁECTWO	LICZBA MIESZKAŃCÓW (STAN NA 31.03.2022)	LUDNOŚĆ W %
Turza Śląska	3657	17,66 %
Rogów	3147	15,20 %
Olza	1505	7,27 %
Odra	355	1,71 %
Kolonія Fryderyk	1074	5,19 %
Gorzyczki	1674	8,08 %
Osiny	672	3,25 %

Gorzyce	2587	12,49 %
Uchylsko	364	1,76 %
Czyżowice	3525	17,02 %
Bluszczów	977	4,72 %
Bełsznica	1170	5,65 %

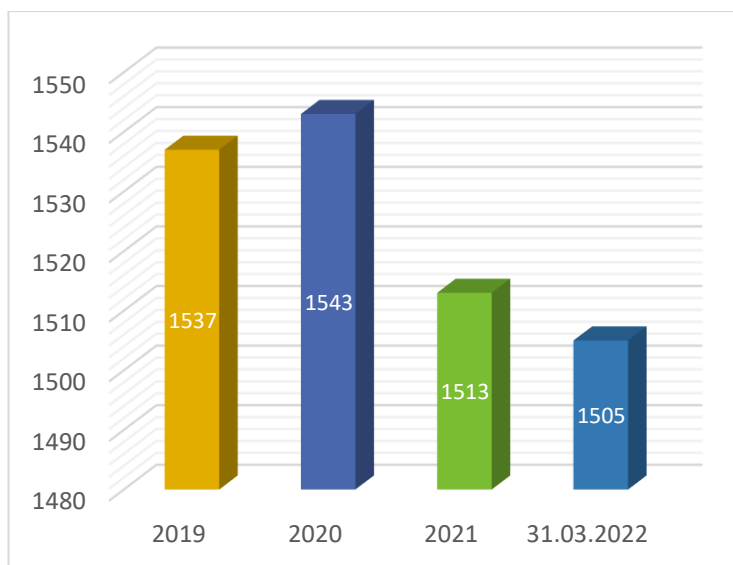
Tabela 1. Liczba ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Gorzyce (stan na dzień 31.03.2022 r.)

Źródło: UG Gorzyce - opracowanie własne

Wykres 2. Liczba ludności w poszczególnych sołectwach gminy Gorzyce w latach 2019-2022

Źródło: UG Gorzyce - opracowanie własne

Wykres 3. Liczba mieszkańców Olzy w latach 2019-2022

Źródło: UG Gorzyce - opracowanie własne

Liczba mieszkańców gminy zmalała z 20713 w roku 2019 do 20687 na koniec roku 2021 r. Miejscowość Olza pozostaje wierna tej tendencji, począwszy od roku 2017 nastąpił stopniowy ubytek liczby mieszkańców. W 2017 roku liczba mieszkańców Olzy wynosiła 1555, a na koniec roku 2021 wyniosła 1513 mieszkańców. Natomiast w całym analizowanym okresie tj. od 2019 r. do marca 2022 r. największą liczbę mieszkańców można było obserwować w 2020 r.

	ROK	2019	2020	2021	31.03.2022
<i>LICZBA MIESZKAŃCÓW</i>	<i>Olza</i>	1537	1543	1513	1505

Tabela 2. Liczba mieszkańców Olzy w latach 2019-2022

Źródło: UG Gorzyce - opracowanie własne

Biorąc pod uwagę stosunek urodzeń do zgonów okazuje się, że w badanym okresie średnio w Gminie Gorzyce rodziło się 200 dzieci rocznie. Natomiast średnia roczna liczba zgonów w gminie wyniosła prawie 300 osób. Powyższe dane pozwalają na stwierdzenie, że w Gminie Gorzyce więcej osób umierało niż się urodziło. Na ten stan na pewno wpływ ma trwająca od 2020 r. pandemia COVID-19.

		2019	2020	2021	31.03.2022
<i>URODZENIA I ZGONY W GMINIE GORZYCE</i>	<i>Urodzenia</i>	219	189	193	51
	<i>Zgony</i>	273	293	307	82

Tabela 3. Urodzenia i zgony w Gminie Gorzyce w latach 2019-2021

Źródło: UG Gorzyce - opracowanie własne

III. INWENTARYZACJA ZASOBÓW

Infrastruktura

Przez Olzę jako jedyną miejscowość w Gminie Gorzyce przepływają dwie rzeki tj. Olza i łącząca się z nią Odra. Teren Olzy jest bardzo ciekawy pod względem krajobrazowym, jednakże ze względu na swoje położenie w bliskości rzek Odry i Olzy narażony jest na liczne powodzie. W samej miejscowości Olza występuje gęsta sieć zbiorników wodnych pochodzenia pożywowego. Jej południowa część usytuowana wzdłuż rzeki Olzy i Odry wraz ze starorzeczem i licznymi rowami i kanałami tworzy dodatkowy system przeciwpowodziowy jakim jest mała retencja. W historii najbardziej zapisała się powódź z 1997 r.

Na terenie całej miejscowości jest dostępna sieć wodociągowa, a odsetek gospodarstw domowych korzystających z wodociągu sieciowego wynosi 100%. Gorzyce zaopatrywane są w wodę przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o. w Wodzisławiu Śl. Sieć wodociągowa jest w dobrym stanie technicznym. Miejscowość Olza dzięki inwestycjom przeprowadzonym w ostatnich latach prawie w 80 % jest skanalizowana, a ścieki są odprowadzane do oczyszczalni ścieków Karkoszka II w Wodzisławiu Śląskim. W pozostałej części miejscowości ścieki odprowadzane są do indywidualnych zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gospodarka odpadami w gminie jak i w miejscowości Olza jest zgodna z ustawą o utrzymaniu porządku i czystości w gminach i gminnym regulaminem utrzymania czystości i porządku. W zakresie gospodarki odpadami gospodarstwa domowe obsługiwane są przez firmę zewnętrzną wyłonioną zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych przez Gminę Gorzyce, która wywozi odpady wg ustalonego harmonogramu. Miejscowość Olza nie jest zgazyfikowana. Problem zaopatrzenia w ciepło, ze względu na charakter zabudowy, rozwiązywany jest indywidualnie przez lokalne kotłownie. Gospodarstwa domowe opalane są w większości paliwami stałymi.

Obiekty zabytkowe

Miejscowość Olza może poszczycić się wieloma obiektami zabytkowymi. Głównym obiektem zabytkowym jaki można spotkać w Olzie jest Kaplica pod wezwaniem Świętej Rodziny z około 1800 r. położona przy ulicy Wiejskiej. Obiekt jest wybudowany w stylu klasycystycznym. Po powodziach w 1880 i 1997 roku kaplica została zniszczona i dwukrotnie wyremontowana. Na zewnętrznej ścianie

kaplicy zamontowano tabliczki obrazujące poziom wody w czasie największych powodzi tj. 1880 i 1997 roku. Kaplica ta jest wpisana w do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego pod nr A/4/99.

Zdjęcie 4. Kaplica św. Rodziny w Olzie

Źródło: opracowanie własne

Zabytkowy budynek dworca z I połowy XX w. jest ozdobą zrewitalizowanej w ostatnich latach linii kolejowej. Przez Olzę przebiega również międzynarodowy szlak kolejowy relacji Katowice - Wodzisław Śląski – Chatupki - Bohumin łączący Polskę z Czechami (przejście graniczne Chatupki).

Zdjęcie 6. Zabytkowy budynek dworca PKP w Olzie

Źródło – opracowanie własne

Pisząc na temat komunikacji kolejowej nie można zapomnieć również o moście kolejowym na rzece Odrze. Most posiada również pewne znamiona historyczne. W czasie Bitwy Olzańskiej walczący Niemcy wykorzystali pociąg pancerny a powstańcy lokomotywę i 2 wagony z kopalni Anna. To

w okolicy mostu kolejowego w Olzie prowadzone były walki na froncie.

Zdjęcie 7. Most kolejowy na rzece Odrze

Źródło – opracowanie własne

Na terenie Olzy znajdują również krzyże przydrożne oraz jeden krzyż pokutny. Krzyże przydrożne można spotkać u zbiegu ulicy Dworcowej i Bogumińskiej, przy ulicy Szkolnej oraz przy ulicy Wiejskiej obok kaplicy.

Zdjęcie 8. Krzyż przydrożny u zbiegu ulic Bogumińskiej i Dworcowej w Olzie

Źródło – opracowanie własne

Krzyż pokutny stoi przy Kaplicy pw. Świętej Rodziny przy ul. Wiejskiej. Kamienny krzyż wykuty został z piaskowca o wymiarach 60x71x24cm. Lewe ramię krzyża jest mniejsze od prawego. Jest to Krzyż łaciński. Trudno określić, z którego wieku pochodzi krzyż. Wiadomo tylko, że w Europie i Polsce krzyże pokutne stawiane były od XIII do XVI wieku. Olzański krzyż do dziś nie ma swojej znanej współczesnej historii, nikt nie wie skąd pochodzi, kto i dlaczego go postawił. Jedno co jest pewne, to fakt, że związane z nim pewne tajemnice, które kazały go kolejnym pokoleniom zachować w należytym stanie.

Zdjęcie 9. Krzyż pokutny w Olzie
Źródło – opracowanie własne

Na terenie Olzy funkcjonuje Kolonia Olecka zbudowana w I połowie XX w. przez Kopalnię Anna w Pszowie. Usytuowana w Olzie przy ul. Dworcowej kolonia składa się z 7 zbudowanych z czerwonej

cegły, podpiwniczonych piętrowych budynków mieszkalnych oraz obiektów gospodarczych, terenów zielonych jak również małej kapliczki. Budynki mieszkalne oraz obiekty gospodarcze posadowione są na rzutach wydłużonych prostokątów, murowane z cegły, nie otynkowane.

Zdjęcie 10. i 11. Kolonia Olecka w Olzie
Źródło – opracowanie własne

Zdjęcie 12. Kolonia Olecka w Olzie z lotu ptaka
Źródło – opracowanie własne

Kolejnym ważnym obiektem architektonicznym w Olzie jest pomnik w formie czterościanastego słupa, który znajduje się przy drodze krajowej (ul. Bogumińska) i pochodzi z 1945 r.

Na pomniku zamocowano tablice z inskrypcjami:

- w miejscu Bitwy Olzańskiej stoczonej 23 maja 1921r. w dowód pamięci Powstańcom Śląskim walczącym o powrót Górnego Śląska do Polski,
- pamięci mieszkańców Olzy represjonowanych i pomordowanych w obozach koncentracyjnych i łagrach,
- pamięci mieszkańców Olzy oraz poległych i zaginionych na frontach II wojny światowej w latach 1939-45.

Zdjęcie 5. Pomnik w Olzie przy ulicy Bogumińskiej

Źródło: opracowanie własne

Oświata

Usługi wspierające wychowanie dzieci do lat 3 prowadzone są w gminie w ramach 2 niepublicznych klubów dziecięcych w Czyżowicach i Osinach, które oferują 60 miejsc. Wyróżnia to Gminę Gorzyce na tle innych gmin wiejskich w powiecie, gdyż jest to jedyny obszar oferujący takie usługi dla swych mieszkańców.

W ramach edukacji przedszkolnej w roku szkolnym 2021/2022 w Gminie Gorzyce funkcjonują 2 przedszkola publiczne (w Czyżowicach i Rogowie) oraz 1 punkt przedszkolny w Szkole Podstawowej w Turzy Śląskiej i 5 oddziałów przedszkolnych (3 w SP w Bluszczowie i 2 w SP Nr 2 w Gorzycach). Infrastruktura szkolna obejmuje 4 szkoły podstawowe (w Bluszczowie, Czyżowicach, Rogowie i Kolonii Fryderyk) oraz 4 Zespoły Szkolno-Przedszkolne (w Gorzycach, Gorzyczkach, Turzy Śl. i Olzie). Na terenie Olzy funkcjonuje Zespół Szkolno-Przedszkolny, do którego uczęszcza łącznie 196 uczniów i przedszkolaków, z tego do przedszkola uczęszcza 53 przedszkolaków, a do szkoły 143 uczniów. W roku szkolnym 2021/2022 w Zespole funkcjonują 2 oddziały przedszkolne gdzie zatrudnionych jest

6 nauczycieli oraz 9 pracowników obsługi, natomiast w szkole jest zatrudnionych 18 nauczycieli oraz 6 pracowników obsługi.

Placówka cechuje się dobrym wyposażeniem, dostosowanym do potrzeb i wieku dzieci. Przedszkole posiada kuchnię wraz z zapleczem kuchennym, plac zabaw z huśtawkami i piaskownicami, natomiast szkoła posiada własną salę gimnastyczną oraz boisko wielofunkcyjne.

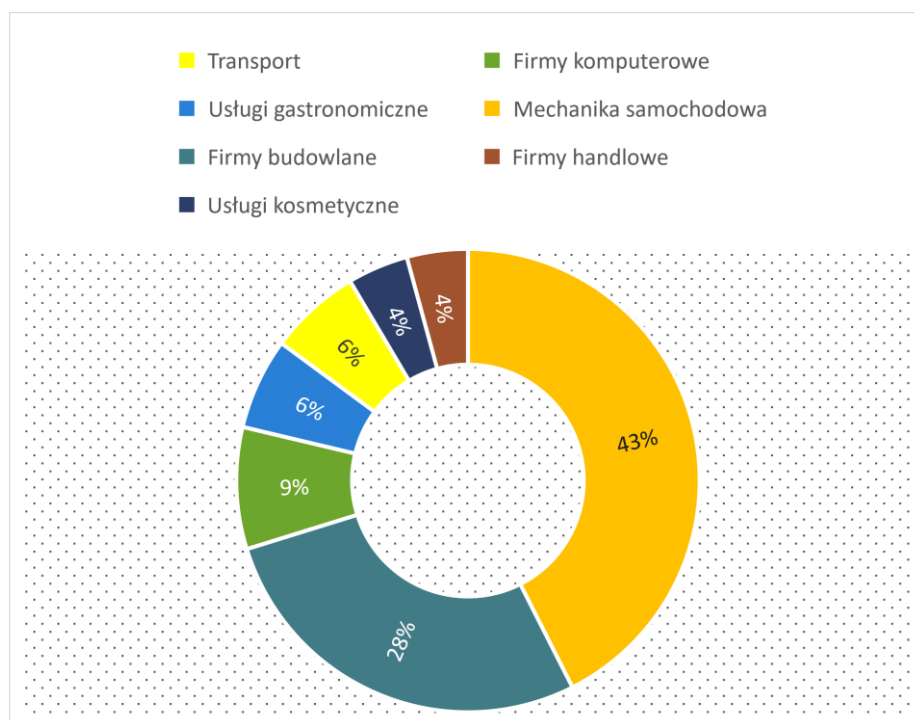
Zdjęcie 13. Budynek Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Olzie

Źródło: opracowanie własne

Uwarunkowania gospodarcze

Gmina Gorzyce charakteryzuje się dominacją terenów otwartych o charakterze rolniczym, przy znacznym udziale terenów osiedleńczo-mieszkaniowych. Gmina Gorzyce od kilku lat podejmuje intensywne działania w celu stworzenia optymalnych warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw. Dużym osiągnięciem było utworzenie strefy przemysłowej w Czyżowicach. Poważnym udogodnieniem w prowadzeniu działalności gospodarczej na terenie Gminy są ulgi podatkowe. Według danych z Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej w gminie funkcjonują 1322 podmioty prowadzące działalność gospodarczą, w tym 47 w miejscowości Olza. Dużym sukcesem w Gminie Gorzyce były działania zmierzające do utworzenia strefy przemysłowej w Gorzyczkach, dzięki sprzedaży pierwszych działek w 2017 r. Obecnie na tym terenie powstaje nowoczesne, jedyne w gminie centrum logistyczne, które w dużej mierze przyczyni się do podniesienia atrakcyjności gminy oraz utworzenia nowych miejsc pracy.

Wg danych UG Gorzyce w Olzie działalność gospodarczą prowadzą 47 podmioty, z czego największą grupę stanowią **firmy świadczące usługi z mechaniki samochodowej** (20 podmiotów gospodarczych) oraz **firmy świadczące usługi budowlane** (11 podmiotów). Ponadto w miejscowości funkcjonują także: **2 zakłady stolarskie, 4 firmy komputerowe, 3 firmy transportowe oraz 7 firm usługowych.**

Wykres 4. Podmioty gospodarcze w Olzie

Źródło: UG Gorzyce, stan na 31.03.2022 r. - opracowanie własne

Głównymi sektorami zatrudnienia dla mieszkańców Olzy jest górnictwo, handel i usługi, natomiast z rolnictwa utrzymuje się zaledwie kilku mieszkańców; 5 rolników prowadzi kilkudziesięciohektarowe gospodarstwa. Większość mieszkańców posiada jedynie przydomowe ogródki, w których uprawia niewielkie ilości warzyw i owoców na własne potrzeby.

Skomunikowanie miejscowości

Gmina Gorzyce posiada dogodne położenie w stosunku przejścia granicznego w Chałupkach i dużych ośrodków – Wodzisławia Śląskiego, Rybnika, Raciborza a także Gliwic i Katowic, z którymi posiada dobre połączenie komunikacyjne – droga 78 (Gliwice – Ostrawa) oraz bezpośrednie połączenie z autostradą A1. Sieć dróg lokalnych jest bardzo dobrze rozwinięta. Przez sołectwo Olza przebiega droga krajowa DK 78 do byłego przejścia granicznego Chałupki- Bohumin.

Przez teren sołectwa Olza przebiega również międzynarodowy szlak kolejowy relacji Rybnik-Wodzisław Śląski- Chałupki- Bohumin łączący Polskę z Czechami (przejście graniczne Chałupki). W latach ubiegłych większość mieszkańców sołectwa Olza dzięki połączeniom kolejowym z Wodzisławiem Śląskim, Rybnikiem a nawet Katowicami dojeżdżało do pracy. Obecnie również mieszkańcy Olzy korzystają z komunikacji kolejowej, jednakże już nie w tak dużym stopniu ze względu na mniejszą liczbę połączeń kolejowych. Przewozy pasażerskie o charakterze użyteczności publicznej realizowane są przez powiat wodzisławski przy pomocy finansowej Gminy Gorzyce. Stan infrastruktury drogowej na terenie sołectwa należy uznać za dobry. Wiele dróg dzięki budowie kanalizacji sanitarnej uzyskała nową nawierzchnię.

Sport, turystyka i rekreacja

Sport i rekreacja zajmują szczególne miejsce w życiu społecznym Gminy Gorzyce. Sportową wizytówką Olzy jest Klub Sportowy „Olszynka” Olza. Klub obecnie uczestniczy w rozgrywkach klasy „C” Podokręgu Racibórz. Siedziba klubu znajduje się przy ul. Poprzecznej. Popularyzacji sportu i zdrowego stylu życia służy działalność klubów sportowych: „Przyszłość” Rogów, „Naprzodu” Czyżowice, „Unii” Turza Śl., „Strzelca” Gorzyczki i „Rozwoju” Bełżnica. Uzupełnieniem bazy sportowo-turystycznej jest Gminny Ośrodek Sportu, Turystyki i Rekreacji „Nautica”.

Rekreacja w Olzie to przede wszystkim ośrodki wypoczynkowe czynne w sezonie letnim, wędkarstwo (łowiska wędkarskie znajdują się na powierzchni ponad 50 ha terenów) i ścieżki rowerowe. Olza jest popularnym miejscem uprawiania turystyki weekendowej.

Na terenie Olzy funkcjonują dwa ośrodki:

- Ośrodek wypoczynkowy „Olza” – na terenie ośrodka znajduje się ogólnodostępne kąpielisko czynne w sezonie letnim otoczone na przyległym terenie domkami letniskowymi,
- Ośrodek rekreacyjny „Europa”, na terenie, którego zlokalizowana jest m.in. plaża i miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli „Makarena” (czynne również w sezonie letnim).

Ponadto w Olzie powstaje kolejny ośrodek wypoczynkowy wraz z terenem pod indywidualne obiekty rekreacyjne.

Przez Gminę Gorzyce przebiega trasa rowerowa 316 Y, której całkowita długość wynosi 52 km. Przebiega ona przez teren 4 gmin powiatu wodzisławskiego i umożliwia połączenie tras biegnących wokół Rybnika z pętlą rowerową Euroregionu Śląsk Cieszyński. Na terenie Gminy Gorzyce znajdują się około 32 km trasy, pozostała część znajduje się w gminie Lubomia oraz mieście Pszów i Wodzisław Śl. Trasa przebiega przez wszystkie sołectwa Gminy Gorzyce po drogach asfaltowych, jak i śródpolnych ukazując walory krajobrazowe i kulturowe gminy. Trasa przebiega z dala od głównych szlaków drogowych tak, aby rowerzyści mogli spokojnie i bezpiecznie z niej korzystać oraz zwiedzać i podziwiać najpiękniejsze zakątki Olzy. Tereny zielone są również rajem dla miłośników wędkarstwa, którzy chętnie odwiedzają akweny wodne w Olzie, Odrze i Bluszczowie. Ponadto w sołectwie znajduje się

także duże pole namiotowe. Atrakcją dla mieszkańców i turystów odwiedzających Gminę Gorzyce stanowią również cykliczne imprezy.

**Zdjęcie 14. „Noc Świętojańska”,
wianki w Olzie**

Źródło: GCKG w Gorzycach

Spółeczność

Zadania z zakresu kultury realizowane są przez prężnie działający – Ośrodek Kultury w Olzie. Ośrodek Kultury jest organizatorem wielu imprez społeczno – kulturalnych na terenie Olzy jak i całej gminy. Są to koncerty, wernisaże, wystawy, spotkania autorskie, konkursy plastyczne, festiwale kolęd i pastorałek, jak również imprezy plenerowe typu festyny, turnieje, pikniki czy zabawy. Prowadzona jest również praca z dziećmi i młodzieżą w formie

Zdjęcie 15. Budynek Ośrodka Kultury w Olzie

Źródło: opracowanie własne

warsztatów. Ośrodek Kultury w Olzie jest miejscem spotkań mieszkańców, organizacji społecznych. Ośrodek Kultury w Olzie zajmuje się propagowaniem tradycji, jest także animatorem życia artystycznego społeczności lokalnej.

W Olzie prężnie działa wiele organizacji społecznych, co świadczy o dużej aktywności mieszkańców tej miejscowości.

W 1912 r. została powołana Ochotnicza Straż Pożarna, której siedziba znajduje się w centrum sołectwa. Jednostka wchodzi w skład Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP. W 1995 r. jednostka została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego. OSP Olza poza udziałem w akcjach ratowniczych bierze udział w corocznych zawodach sportowo –

pożarniczych, w których zajmuje wysokie lokaty. Obecnie jednostka dysponuje najnowszej klasy sprzętem do ratowania życia ludzkiego oraz posiada nowoczesny wóz pożarniczy marki IVECO oraz jedyny w Gminie Gorzyce katamaran do ratowania w trakcie zagrożeń na akwenach wodnych.

Zdjęcie 16. Budynek OSP w Olzie
Źródło-opracowanie własne

Jedną z organizacji kulturalnych w Olzie jest Chór „Słowik nad Olzą” działający przy Ośrodku Kultury w Olzie. Chór powstał 20 lutego 1920 roku. Przez szereg lat chór zmieniał swoje nazwy przyjmując następujące: w 1924 – „Jedność”; w 1977 r. „Moniuszko” aż do dnia 11.01.1987 r. kiedy wrócił do nazwy „Słowik nad Olzą”. Przez całe swoje istnienie chór zdobył liczne trofea i wyróżnienia. W szczególności należy przytoczyć: Członkowie chóru „Słowik nad Olzą” zostali odznaczeni brązowymi, srebrnymi, złotymi oraz złotymi z laurem honorowymi odznakami Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr za wieloletnie zasługi w działalności śpiewaczej a sam chór odznaczony został Złotą Odznaką Honorową Śląskiego Związku Chórów i Orkiestr. Chór „Słowik nad Olzą” odznaczony został również odznaką honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” przyznaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Od 2003 r. chór jest organizatorem corocznego czerwcowego Zlotu Chórów Okręgu Wodzisławskiego PZChO w Olzie. Impreza ta cieszy się dużym zainteresowaniem wśród lokalnych chórów. Ze względu na sytuację pandemiczną ostatni zlot miał miejsce w 2019 r.

Od 23 lat przy Ośrodku Kultury w Olzie działa zespół śpiewaczy „Olzanki”. Zespół „Olzanki” to sześć niezwykłych pań i dwóch panów, których połączyła wspólna pasja śpiewania. W repertuarze zespołu znajdują się piosenki ludowe, rozrywkowe zapamiętane z młodości, a także pieśni kościelne, kolędy i pastorałki. Zespół corocznie organizuje spotkania kolędowe, w których uczestniczą inne zespoły śpiewacze działające przy Kołach Gospodyń Wiejskich. Zespół Olzanki od lat odnosi wielkie sukcesy i zyskuje coraz to większą popularność. Do najważniejszych sukcesów zespołu należą:

- Udział w Międzynarodowym Koncercie „Tęcza” w Filharmonii Narodowej w Warszawie,
- I miejsce w kategorii zespoły wokalne na VII Juwenaliach III Wieku w Warszawie,
- Dwukrotnie Grand Prix w Juwenaliach III wieku w Warszawie,
- **I miejsce** dla Zespołu „Olzanki” – Jura Senior Festiwal,
- **I miejsce** Zespołu „Olzanki” w Festiwalu Piosenki Niezlomnej i Niepodległej Kraków,
- Uznanie w Polanicy Zdrój na Międzynarodowym Festiwalu Spółdzielczych Zespołów Artystycznych Tęcza Polska.

W Gminie Gorzyce działa 12 kół gospodyń wiejskich, jednym z kół jest Koło Gospodyń Wiejskich z Olzy. Koło wraz z pracownikami Ośrodka Kultury w Olzie organizuje szereg imprez na przełomie roku i uczestniczy w życiu artystycznym i społecznym w Olzie.

Prężnie działa również Stowarzyszenie "Aktywna Olza", które powstało w kwietniu 2015 roku. Stowarzyszenie skupia przedstawicieli grup artystycznych oraz lokalnych liderów, bardzo silnie włącza się w życie olzańskiej społeczności. Z sukcesem realizuje wiele projektów aktywizujących mieszkańców, np.: "Piknik Powstańczy w Olzie", "Światło z Olzy do nieba", "Życie kocham Cię nad życie". Stowarzyszenie jest również organizatorem konkursów, imprez oraz wydawcą folderu o Olzie.

Przyroda

Obszar Gminy Gorzyce charakteryzuje bardzo dobry stan środowiska naturalnego. Krajobraz Gminy jest w pierwszej kolejności zdeterminowany obecnością rzek Odry i Olzy, które przepływają w sąsiedztwie miejscowości Olza. Rzeką Olza bierze swój początek w Beskidzie Śląskim. Płyne dalej przez Pogórze Śląskie do Kotliny Ostrawskiej. W pobliżu wsi Olza na wysokości około 195 m n.p.m. uchodzi do Odry. Liczy niewiele bo 86,2 km długości. Olza to jedno z piękniejszych sołectw Gminy Gorzyce pod względem walorów krajobrazowych i przyrodniczych. Miejscowość Olza usytuowana jest w południowo-zachodniej części Gminy Gorzyce, po dwóch stronach głównej drogi łączącej Wodzisław

Śląski i Chałupki. Teren zabudowany ciągnie się równoleżnikowo wzdłuż drogi łączącej dwie trasy Wodzisław Śląski – Chałupki oraz Wodzisław Śląski- Racibórz. Granicę sołectwa od strony zachodniej wyznacza rzeka Olza. Miejscowość charakteryzuje teren równinny i jest przecinana szeregiem akwenów wodnych. W miejscowości Olza możemy natknąć się na ślady starorzeczy oraz kilka niewielkich zbiorników pożywiowych. W rejonie starorzeczy można spotkać zadrzewienia ze starym drzewostanem wierzbowo-topolowym. Jednakże większość doliny rzecznej w Olzie zajmują obszary użytkowane rolniczo, co jest efektem występowania na tym terenie urodzajnych gleb. Olza mimo silnych przekształceń spowodowanych warunkami atmosferycznymi i działalnością rzek pozostaje miejscem stałego występowania rzadkich gatunków ptaków szczególnie związanych z korytami rzecznyymi i ich bezpośrednim sąsiedztwem. Natomiast Brzegi rzeki Olzy są zasiedlane przez bobra europejskiego. Krajobraz miejscowości Olza jest bardzo interesujący pod względem szaty roślinnej i zwierzęcej.

Zdjęcie 15. Krajobraz
w Olzie
Źródło - opracowanie
własne

IV. OCENA MOCNYCH I SŁABYCH STRON (ANALIZA SWOT)

Jako kolejne narzędzie badawcze, pozwalające na precyzyjną analizę wewnętrznych korzystnych i niekorzystnych cech miejscowości Olza wykorzystano metodę analizy SWOT.

Analiza SWOT jest efektywną metodą oceny strategicznej badanego podmiotu. Składa się ona z analizy miejscowości (analizy jej mocnych i słabych stron) oraz analizy jej otoczenia (szanse i zagrożenia). SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „mocnych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony miejscowości i które należycie wykorzystane sprzyjać będą jej rozwojowi (utrzymać je jako mocne i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój),
- „słabych stron” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony miejscowości i które nie wyeliminowane utrudniać będą jej rozwój (ich oddziaływanie należy minimalizować),
- „szans” – uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą być traktowane jako szanse i przy odpowiednio podjętych przez nią działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwojowi miejscowości,
- „zagrożeń” – uwarunkowań zewnętrznych, które tak nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności wiejskiej, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju (należy unikać ich negatywnego oddziaływania na rozwój miejscowości).

Analiza SWOT jest również kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu miejscowości i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć. Praca nad analizą SWOT wsi Olza w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego związanego z przeprowadzeniem diagnozy sytuacji wsi, pozwoliła na uzyskanie opinii, spostrzeżeń, wniosków i uwag odnośnie stanu wyjściowego. Zdobyta wiedza umożliwiła przeprowadzenie dyskusji na temat wewnętrznych atutów, możliwości i pozytywnych cech, umożliwiając podejmowanie skutecznych działań na rzecz rozwoju miejscowości.

Wiele uwagi poświęcono także czynnikom hamującym tę działalność. Dyskusja na temat pozytywnego i negatywnego wpływu otoczenia zewnętrznego na proces tworzenia warunków do wzrostu konkurencyjności regionu wiejskiego dotyczyła określenia okazji, możliwości, szans oraz zagrożeń związanych z planowaniem, organizacją, zarządzaniem, a zwłaszcza finansowaniem działań ze środków zewnętrznych w tym z Unii Europejskiej.

Dla miejscowości Olza analiza przedstawia się następująco:

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ atrakcyjne usytuowanie geograficzne w bezpośrednim sąsiedztwie granicy z Czechami a także ośrodków aglomeracyjnych na Śląsku, ▪ bliskość autostrady A1, ▪ duże walory krajobrazowe miejscowości, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewystarczające skanalizowanie miejscowości, ▪ ruch turystyczny na niezadowalającym poziomie – zbyt słabe wykorzystanie walorów turystyczno-krajobrazowych miejscowości, ▪ niewystarczająca promocja

<ul style="list-style-type: none"> ▪ stosunkowo wysokie bezpieczeństwo w gminie, ▪ aktywność społeczna, ▪ walory turystyczne, ▪ dostępność placówek oświatowych na terenie miejscowości, ▪ śląski etos pracy cechujący mieszkańców, ▪ dobrze rozwinięta współpraca pomiędzy przedsiębiorcami, mieszkańcami oraz władzami samorządowymi. 	<p>miejscowości,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ zanieczyszczenie rzek, ▪ brak regulacji prawnych i pełnej komunalizacji nieruchomości wraz z urządzeniami melioracyjnymi i przeciwpowodziowymi na rzecz Gminy Gorzyce.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ bliskość granicy z Czechami jako szansa dla rozwoju handlu, ▪ budowa szlaków turystycznych, ▪ rozwój budownictwa jednorodzinnego, ▪ rozwój miast sąsiadujących jako szansa na przyciągnięcie turystów i inwestorów, ▪ rosnący stopień świadomości edukacyjnej młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niewystarczające środki w budżecie gminy w stosunku do potrzeb mieszkańców sołectwa, ▪ brak stabilności przepisów prawnych wspierających rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, ▪ wysoka świadomość zagrożeń powodziowych wynikająca z jej położenia.

Sołectwo Olza znakomicie wykorzystuje swoje mocne strony, jakimi są m. in. wysokie walory przyrodnicze, turystyczne i krajobrazowe. Ponadto istniejąca infrastruktura społeczna oraz bliskość dużych aglomeracji miejskich wzmacniają szanse sołectwa i zachęcają do jego odwiedzania.

V. OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ

W poniższej tabeli zostały przedstawione zadania inwestycyjne oraz przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną na lata 2022 – 2029 w kolejności wynikającej z przyjętych celów (priorytetów) rozwoju miejscowości. Zadania te jednocześnie realizują poszczególne cele i stanowią ich uszczegółowienie. Realizacja tych zadań może pozytywnie wpłynąć na zrównoważony rozwój miejscowości.

Opis każdego zadania zawiera nazwę projektu, cel projektu, szacowaną wartość projektu, potencjalne źródło finansowania i okres realizacji. Niektóre ze składowych tego opisu w trakcie okresu realizacji niniejszego Planu Odnowy Miejscowości mogą ulec zmianie. Wynika to z sytuacji na rynku, możliwości pozyskania środków zewnętrznych oraz innych aspektów.

LP.	NAZWA PROJEKTU	CEL PROJEKTU	SZACOWANA WARTOŚĆ PROJEKTU	POTENCJALNE ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	OKRES REALIZACJI
1	<i>Budowa kanalizacji sanitarnej przy ul. Bogumińskiej w Olzie</i>	Ochrona środowiska i klimatu poprzez budowę kanalizacji sanitarnej	5 600 000,00 zł	PROW/Budżet Gminy Gorzyce	2023-2024
2	<i>Odtworzenie rowu w Olzie pomiędzy ul. Bogumińską a torami PKP</i>	Poprawa stanu rowów oraz odwodnienie terenów	250 000,00 zł	Fundusze zewnętrzne/Budżet Gminy Gorzyce	2024
3	<i>Odtworzenie rowu i wymiana zarurowania w rejonie łącznika ul. Wiejskiej i Wałowej w Olzie</i>	Poprawa stanu rowów oraz odwodnienie terenów	200 000,00 zł	Fundusze zewnętrzne/Budżet Gminy Gorzyce	2025
4	<i>Przebudowa układu komunikacyjnego przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Olzie</i>	Udogodnienia komunikacyjne	1 200 000,00 zł	Fundusze zewnętrzne/Budżet Gminy Gorzyce	2026

5	<i>Budowa kanalizacji sanitarnej na terenach rekreacyjno-wypoczynkowych w Olzie przy ul. Kolejowej</i>	Ochrona środowiska i klimatu poprzez budowę kanalizacji sanitarnej	1 000 000,00 zł	Fundusze zewnętrzne/Budżet Gminy Gorzyce	2023
6	<i>Montaż OZE na budynku GCKG Ośrodek Kultury w Olzie</i>	Inwestycja w energetykę rozproszoną	500 000,00 zł	Fundusze zewnętrzne/Budżet Gminy Gorzyce	2023-2025
7	<i>Modernizacja parku w Olzie</i>	Poprawa jakości życia mieszkańców oraz wzrost turystyki	1 000 000,00 zł	Fundusze zewnętrzne/Budżet Gminy Gorzyce	2023-2029
8	<i>Remont ul. Szkolnej w Olzie</i>	Poprawa infrastruktury drogowej oraz bezpieczeństwa komunikacyjnego	3 000 000,00 zł	Fundusze zewnętrzne/Budżet Gminy Gorzyce	2025-2029
9	<i>Odwzorzenie, przywrócenie do odpowiedniego stanu technicznego dodatkowego system przeciwpowodziowego w Olzie</i>	Poprawa bezpieczeństwa powodziowego	2 500 000,00 zł	Fundusze zewnętrzne/Budżet Gminy Gorzyce	2023-2025

Uzasadnienie

Plan odnowy Miejscowości Olza to dokument strategiczny, a zarazem niezbędny załącznik do wniosku w ramach działania „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Gmina będzie wnioskowała o środki na zadanie pn.” Budowa sieci kanalizacji sanitarnej przy ul. Bogumińskiej w Olzie”.

Plan Odnowy Miejscowości zgodnie z wytycznymi, zawiera główne elementy m.in. charakterystykę miejscowości, inwentaryzację zasobów służącą ujęciu stanu rzeczywistego, analizę SWOT, czyli mocnych i słabych stron miejscowości, oraz szans i zagrożeń. Dokument ujmuje także wypracowane wspólnie wizje rozwoju i działania inwestycyjne planowane w celu ich realizacji.

Do dalszego rozwoju Olzy, jak również do pełnego wykorzystania szans związanych z położeniem miejscowości niezbędne są intensywne działania, zarówno promocyjne jak i inwestycyjne. Ograniczone zasoby budżetowe gminy i jednocześnie znaczna skala potrzeb powodują, że niezbędne jest pozyskiwanie środków zewnętrznych pozwalających na realizację zadań. Racjonalne i efektywne wykorzystanie tych środków będzie miało kluczowe znaczenie dla dynamicznego rozwoju miejscowości Olza w kolejnych latach.